Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САРДАҤА

ССКП Өлөҥүөк ороҥуонунааҕы комитетын уонна үлэһиттэр депутаттарын ороҥуоннааҕы Советын органа

№ 8 (63) | 1955 сыл. Олунньу 4 күнэ | Тахсара 1-гы с.
ПЯТНИЦА | Сыаната 10 х.

ИТӘҔӘЛЛӘӘХ ДЬОННОР

Бу күннэргэ ороҥуон рабочайдарын, колхозтаахтарын уонна ороҥуоннааҕы комсомольскай-партийнай, профсоюзнай тэрилтэлэрин итиэннэ культурнай учреждениелэрин представителлэрин быыбар иннинээҕи сүрүннээҕы уонна уокуруктаах аҕыстылар. Бу мунньахтарга кыттыбыт общественнай тэрилтэлэр уонна үлэһиттэр обществаларын представителлэрэ РСФСР уонна Саха АССР Верховнай Советтарыгар итиэннэ олохтоох Советтарга депутатка кандидатынан туруоруллубут таба ырыстары бинир санаалаах бинирээтилэр, кинилэр коммунистар уонна партийата суохтар блоктара туруорбут кандидаттарын иһин агитацияны тэрийэр итиҕэллээх дьоннору ааталаатылар.

Итиҕэллээх дьоннор улахан эйгэлэ уонна боччумнаах үлэни толороллор. Кинилэр коммунистар уонна партийата суохтар блоктара туруорбут кандидаттарын иһин, биниги Иҥ дойдубут чулуу уолаттарын уонна кыргыттарын иһин киэҥ политическай агитацияны тэрийэллэр.

Буолаары турар быыбардарга народ чулуу дьоннөрө, партия политикатын олоххо киллэрниҥэ дьоҕурдарын өрө тиллиэх практическай үлэлэриэн көрдөрбүт биһиги бастыҥ дьоннөрбүт туруорулуннулар. Ол курдук РСФСР Верховнай Советтарыгар уонна олохтоох Советтарга быыбардарга агитационнай-маассабай үлэ кинилиэнэн—агитпункт буолар.

Биһиги агитпуммут иһиннэн 40-ча агитатор үлэлиир, кинилэр бу күннэргэ быыбардааччылар ортолоругар быыбар Балаһыанньатын үөрэтиини сүнньүнэн бүтэрдилэр итиэннэ агитация саамай эппиэттээх кэмнэр—кандидаттар иһин агитацияҕа киирдилэр. Агитпункт дьиэтэ баар кыаҕынан тэриллэр, кинилэр дьуһуурустуба олохтонно.

Агитатардар т.т. М. Бястинова, Ф. Семенов сыһыарыллыбыт быыбардааччыларыгар 5-6 төгүл сылдьан бэсиэдэлэри, аҕыылары оҥортоотулар. Кинилэр бэйэлэрин үлэлэрин балайда тэрээһиннээхтик, кинилэр кэрэхсэтэр гына ыыталлар.

Ол эрээри агитационнай үлэ таһыма билигин да намыһах туруктаах. Ол курдук үгүс агитатардар бэйэлэрин бэсиэдэлэриҥ дойду иҥ-тас политикатын уонна олоҕу, тирээн турар соруктары кытта сибээһэ суох көтүмэхтик ыыталлар. Онноҕор сорох агитатардар ыыталлар семинардарга да бэлэмэ суох кэлэллэр.

Агитатардары участканан сыһыарыыга ордук оскуола райсовет уонна райпо партийнай тэрилтэлэрэ ситэтэ суох үлэлээтилэр, ол түмүгэр 12-18 быыбардааччыларга агитатор сыһыарыллыбатах, оттон быыбардааччылар бу участакка турбут кандидаттарын билэ иликтэр.

Билигин кандидаттар иһин агитацияны киэҥник тэнитиннэн сибээстээн агитатардар үлэлэрэ дириҥ иҥ хоһоонноно, ол курдук быыбардаачылар ыйытыыларыгар болҕомтолоохтук сыһыаннаһыллыахтаах.

Агитпуну көптөөх литературанан, культурнай оонньуулардыан хааччыйыыга кулуун директара т. Тимофеева П. уонна библиотека сэбиэдиссэйэ т. Николаева А. суһал көмөҥ оҥоруохтаахтар. Мантан кэлэр өттүгэр агитбригадалары тэрийэн «Коммунизм», «Победа» колхозтарга ыыталыахха, онту тэҥэ агитатардары быыаннаахтык үлэлэтиэххэ.

Саһаан үлэтигэр сылдьар ыыбардааччыларга агитационнай үлэ кыайан ыытыллыктык, оттон тэрилтэлэргэ «Боевой листоктар», эркин хаһыаттара таһаарылла иликтэр.

Билигин бары күүһү туруоруллубут кандидаттар иһин агитацияҕа туһаайыахха. Бары маҥнайгы сүһүөх партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр маассабай-политическай үлэни тэрийиҥэ бары дьоҕурдарын түмүөхтээхтэр, онон бары быыбардааччылар быыбарга 100 бырыһ. кытталларын итиэннэ кандидаттар иһин куоластарын биэрэллэрин ситиһиэхтээхпит.

Н. Игнатьев,

3 №-дээх быыбардыыр участка агитпунун начаалынныыга.

Кандидаттар иһин агитацияны киэҥник тэнитиэххэ

РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарыгар уонна олохтоох Советтарга быыбардарга агитационнай-маассабай үлэ кинилиэнэн—агитпункт буолар.

Биһиги агитпуммут иһиннэн 40-ча агитатор үлэлиир, кинилэр бу күннэргэ быыбардааччылар ортолоругар быыбар Балаһыанньатын үөрэтиини сүнньүнэн бүтэрдилэр итиэннэ агитация саамай эппиэттээх кэмнэр—кандидаттар иһин агитацияҕа киирдилэр. Агитпункт дьиэтэ баар кыаҕынан тэриллэр, кинилэр дьуһуурустуба олохтонно.

Агитатардар т.т. М. Бястинова, Ф. Семенов сыһыарыллыбыт быыбардааччыларыгар 5-6 төгүл сылдьан бэсиэдэлэри, аҕыылары оҥортоотулар. Кинилэр бэйэлэрин үлэлэрин балайда тэрээһиннээхтик, кинилэр кэрэхсэтэр гына ыыталлар.

Ол эрээри агитационнай үлэ таһыма билигин да намыһах туруктаах. Ол курдук үгүс агитатардар бэйэлэрин бэсиэдэлэриҥ дойду иҥ-тас политикатын уонна олоҕу, тирээн турар соруктары кытта сибээһэ суох көтүмэхтик ыыталлар. Онноҕор сорох агитатардар ыыталлар семинардарга да бэлэмэ суох кэлэллэр.

Агитатардары участканан сыһыарыыга ордук оскуола райсовет уонна райпо партийнай тэрилтэлэрэ ситэтэ суох үлэлээтилэр, ол түмүгэр 12-18 быыбардааччыларга агитатор сыһыарыллыбатах, оттон быыбардааччылар бу участакка турбут кандидаттарын билэ иликтэр.

Билигин кандидаттар иһин агитацияны киэҥник тэнитиннэн сибээстээн агитатардар үлэлэрэ дириҥ иҥ хоһоонноно, ол курдук быыбардаачылар ыйытыыларыгар болҕомтолоохтук сыһыаннаһыллыахтаах.

Агитпуну көптөөх литературанан, культурнай оонньуулардыан хааччыйыыга кулуун директара т. Тимофеева П. уонна библиотека сэбиэдиссэйэ т. Николаева А. суһал көмөҥ оҥоруохтаахтар. Мантан кэлэр өттүгэр агитбригадалары тэрийэн «Коммунизм», «Победа» колхозтарга ыыталыахха, онту тэҥэ агитатардары быыаннаахтык үлэлэтиэххэ.

Саһаан үлэтигэр сылдьар ыыбардааччыларга агитационнай үлэ кыайан ыытыллыктык, оттон тэрилтэлэргэ «Боевой листоктар», эркин хаһыаттара таһаарылла иликтэр.

Билигин бары күүһү туруоруллубут кандидаттар иһин агитацияҕа туһаайыахха. Бары маҥнайгы сүһүөх партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр маассабай-политическай үлэни тэрийиҥэ бары дьоҕурдарын түмүөхтээхтэр, онон бары быыбардааччылар быыбарга 100 бырыһ. кытталларын итиэннэ кандидаттар иһин куоластарын биэрэллэрин ситиһиэхтээхпит.

Н. Игнатьев,

3 №-дээх быыбардыыр участка агитпунун начаалынныыга.

Итәҕәлләәх дьоннор

Бу күннэргэ ороҥуон рабочайдарын, колхозтаахтарын уонна ороҥуоннааҕы комсомольскай-партийнай, профсоюзнай тэрилтэлэрин итиэннэ культурнай учреждениелэрин представителлэрин быыбар иннинээҕи сүрүннээҕы уонна уокуруктаах аҕыстылар. Бу мунньахтарга кыттыбыт общественнай тэрилтэлэр уонна үлэһиттэр обществаларын представителлэрэ РСФСР уонна Саха АССР Верховнай Советтарыгар итиэннэ олохтоох Советтарга депутатка кандидатынан туруоруллубут таба ырыстары бинир санаалаах бинирээтилэр, кинилэр коммунистар уонна партийата суохтар блоктара туруорбут кандидаттарын иһин агитацияны тэрийэр итиҕэллээх дьоннору ааталаатылар.

Итиҕэллээх дьоннор улахан эйгэлэ уонна боччумнаах үлэни толороллор. Кинилэр коммунистар уонна партийата суохтар блоктара туруорбут кандидаттарын иһин, биниги Иҥ дойдубут чулуу уолаттарын уонна кыргыттарын иһин киэҥ политическай агитацияны тэрийэллэр.

Буолаары турар быыбардарга народ чулуу дьоннөрө, партия политикатын олоххо киллэрниҥэ дьоҕурдарын өрө тиллиэх практическай үлэлэриэн көрдөрбүт биһиги бастыҥ дьоннөрбүт туруорулуннулар. Ол курдук РСФСР Верховнай Советтарыгар уонна олохтоох Советтарга быыбардарга агитационнай-маассабай үлэ кинилиэнэн—агитпункт буолар.

Биһиги агитпуммут иһиннэн 40-ча агитатор үлэлиир, кинилэр бу күннэргэ быыбардааччылар ортолоругар быыбар Балаһыанньатын үөрэтиини сүнньүнэн бүтэрдилэр итиэннэ агитация саамай эппиэттээх кэмнэр—кандидаттар иһин агитацияҕа киирдилэр. Агитпункт дьиэтэ баар кыаҕынан тэриллэр, кинилэр дьуһуурустуба олохтонно.

Агитатардар т.т. М. Бястинова, Ф. Семенов сыһыарыллыбыт быыбардааччыларыгар 5-6 төгүл сылдьан бэсиэдэлэри, аҕыылары оҥортоотулар. Кинилэр бэйэлэрин үлэлэрин балайда тэрээһиннээхтик, кинилэр кэрэхсэтэр гына ыыталлар.

Ол эрээри агитационнай үлэ таһыма билигин да намыһах туруктаах. Ол курдук үгүс агитатардар бэйэлэрин бэсиэдэлэриҥ дойду иҥ-тас политикатын уонна олоҕу, тирээн турар соруктары кытта сибээһэ суох көтүмэхтик ыыталлар. Онноҕор сорох агитатардар ыыталлар семинардарга да бэлэмэ суох кэлэллэр.

Агитатардары участканан сыһыарыыга ордук оскуола райсовет уонна райпо партийнай тэрилтэлэрэ ситэтэ суох үлэлээтилэр, ол түмүгэр 12-18 быыбардааччыларга агитатор сыһыарыллыбатах, оттон быыбардааччылар бу участакка турбут кандидаттарын билэ иликтэр.

Билигин кандидаттар иһин агитацияны киэҥник тэнитиннэн сибээстээн агитатардар үлэлэрэ дириҥ иҥ хоһоонноно, ол курдук быыбардаачылар ыйытыыларыгар болҕомтолоохтук сыһыаннаһыллыахтаах.

Агитпуну көптөөх литературанан, культурнай оонньуулардыан хааччыйыыга кулуун директара т. Тимофеева П. уонна библиотека сэбиэдиссэйэ т. Николаева А. суһал көмөҥ оҥоруохтаахтар. Мантан кэлэр өттүгэр агитбригадалары тэрийэн «Коммунизм», «Победа» колхозтарга ыыталыахха, онту тэҥэ агитатардары быыаннаахтык үлэлэтиэххэ.

Саһаан үлэтигэр сылдьар ыыбардааччыларга агитационнай үлэ кыайан ыытыллыктык, оттон тэрилтэлэргэ «Боевой листоктар», эркин хаһыаттара таһаарылла иликтэр.

Билигин бары күүһү туруоруллубут кандидаттар иһин агитацияҕа туһаайыахха. Бары маҥнайгы сүһүөх партийнай, комсомольскай тэрилтэлэр маассабай-политическай үлэни тэрийиҥэ бары дьоҕурдарын түмүөхтээхтэр, онон бары быыбардааччылар быыбарга 100 бырыһ. кытталларын итиэннэ кандидаттар иһин куоластарын биэрэллэрин ситиһиэхтээхпит.

Н. Игнатьев,

3 №-дээх быыбардыыр участка агитпунун начаалынныыга.

Культурнай-сырдатар учреждениелар үлэлэригэр көмөлөһүөххэ

Колхозтаахтар культурнай таһымнарын үрдэтиигэ кинилэр олохторо ыраас, чэгиэн-чэбдик буоларын ситиһиигэ олохтоох партийнай уонна советскай тэрилтэлэр сүрүн быһаарылаах суолтаны ылаллар. Нэһилиэнньэни коммунистическай тыыҥҥа иитии культурнай-сырдатар учреждениелар үлэлэрин сөптөөхтүк тэрийиттэн уонна салайыыттан улахан тутулуктаах. Биһиги ороҥуоммутугар бу үлэни кыайыылаахтык тэрийэргэ бары кыахтар бааллар. Ороҥуон бары нэһилиэктэригэр сельскэй кулуунтар уонна Сухаана, Дьэлиндэ, Өлөҥүөк нэһилиэктэригэр сельскэй библиотекалар үлэлиллэр. Балар истэригэр Дьэлиндэ сельскэй кулууба (сэбиэд. Фадеева) туһулаан, народнай суоттар быыбардарын иннинээҕи политическай хампааньа биириэмэтигэр, кулуун үлэтин сөптөөх былаанынан көрөн тэрээһиннээхтик ыытта. Быыбар хампааньатын биириэмэтигэр общественнай-политическай темаларга, ыраас сигилии, чэбдик олоҕу пропагандалааһыҥа 4 лекция, 3 дакылаат, хас даҕаны бэсиэдэ ыытылыннылар. Кулуун художественнай самодеятельнаһын күүһүнэн 3 төгүл концерт көрдөрүллүнэ.

Хомойуох иһин, бары сельскай кулуунтар үлэлэрэ сөпкө тэриллэр буолбатах. Сорох партийнай уонна советскай тэрилтэлэр культурнай-сырдатар учреждениелар үлэлэрин баар материальнай уонна культурнай кыахтарга олоҕуран салайыыларыгар улахан итиҕэстэр бааллар. Ол курдук Дьэлиндэ (предс. Егоров П.А.), Сухаана (предс. Семенов А.А.) уонна Кирбэй (предс. Игнатьев Я.Х.) нэһилиэктэрдээҕи олохтоох Советтар сельскэй кулуунтар үлэлэригэр сөптөөх көмөҥ оҥорботтор. Кирбэй нэһилиэгиннээҕи сельскэй кулуун сэбиэдиссэйэ т. Тимофеева В. М. туһааннаах үлэтигэр бэйэтин кыаҕын толору туһанарга кыһаллыбат, ол оннугар бэриллибит сорудаҕы толорортон аккаастанар. Ол түмүгэр бу кулуун культурнай оскуотугар көрүллүбүт 2000 солк. кулуун туһатыгар таһаарыллыбакка таах хаалларылынна. Совет председателэ т. Игнатьев кулуун үлэтигэр тулуйуллубат итиҕэстэр бааллары билэ-билэ, бу үлэни туһаарар туһааннаах дьаһаллары ылбата.

Нэһилиэктэрдээҕи культурнай-сырдатар учреждениелар маасса олоҕо-дьаһаҕа ыраас, чэгиэн-чэбдик буолуутун ситиһиигэ, нэһилиэнньэ ортотугар политическай-научнай билиилэри пропагандалааһыҥа утумнаахтык үлэлээбэттэр, колхозтаахтар культурнай сынньалаҥнара кыайан тэриллибэт.

Ыйыллыбыт итиҕэстэри туоратан туран, тыа сиригэр ыытыллар культурнай үлэни партийнай уонна советскай тэрилтэлэр күн аайы салайаллара, нэһилиэнньэ олоҕун культурнай таһымын үрдэтиигэ улахан болҕомтолорун ууралларга модьуйуллар. Тыа сиринээҕи культурнай-сырдатар тэрилтэлэр буолаары турар РСФСР уонна Саха АССР Верховнай Советтарын итиэннэ олохтоох Советтар быыбардарын көрсө бэйэлэрин үлэлэрин тердүттэн көннөрөн быһаарылаахтык ыыталлара наада.

П. Назаров,

райсовет культураҕа салаатын инспектара.

Быыбар күнүн көрсө

РСФСР уонна Саха АССР Верховнай Советтарыгар итиэннэ олохтоох Советтарга быыбар күнүн көрсө бары культурнай-сырдатар учреждениелар агитационнай-маассабай үлэни уонна нэһилиэнньэ культурнай сынньалаҥын тэрийиннин туһаран ыытар соруктаахтар. Буолаары турар быыбарынан сибээстээн кино үлэһиттэригэр эмиэ улахан сорук туруоруллар.

Соторутааҕыта Ленискэй ороҥуонунааҕы киностационар механига таб. Серкин быыбар шэйиҥэр ылыммыт социалистическай эбэһээтэлистибэтин аҕаан уонна билсэн баран иҥнэ-иҥнэ биһиргэтим итиэннэ быыбар күнүн маннык ситиһиилэрдээх көрсөргө эбэһээтэлистибэ ылынабын, онуоха: экраҥҥа көрдөрүллэр бары кинокартиналары сурунаалаах буолуулларын ситиһэн туран кинону хаачыстыбалаахтык көрдөрөргө, уматыгы мунутуурдук кэмчилээн ороскуоттуурга уонна тохсуньу, олунньу ыйдардааҕы сеаныһы көрдөрүү былаанын 115 бырыһ. толороргө оттон көрөөччүлэри хабыыттан киирэр үп валовай сборун 150 бырыһ. толорору ситиһэргэ.

Маннык социалистическай эбэһээтэлистибэни ылынан туран, ороҥуон бары комсомолецтарын уонна ыччаттарын РСФСР уонна Саха АССР Верховнай Советтарыгар итиэннэ олохтоох Советтарга быыбар күнүн көрсө үлэ бары салааларыгар үрдүк көрдөрүүлээх тийиэргитигэр ыгырабын.

Комсомолец Василий Баишев, ороҥуоннааҕы киностационар механига.

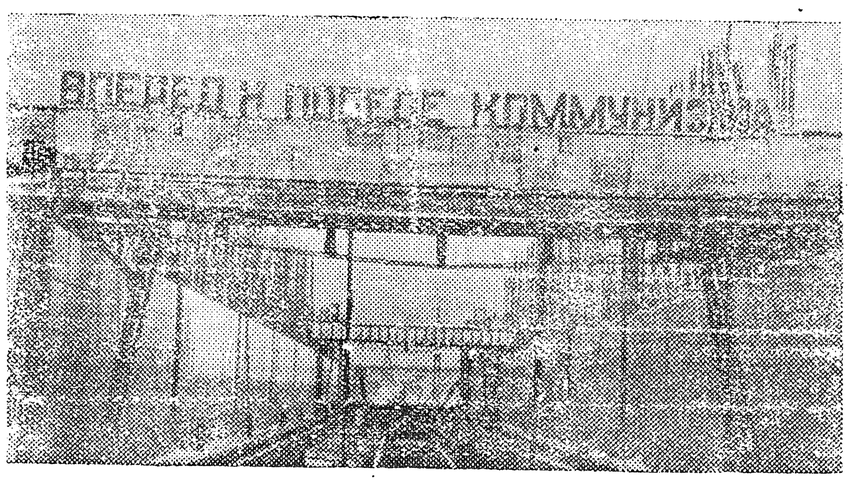

★

КУЙБЫШЕВГИДРОСТРОЙ. Куйбышевскай гидроузел маҥнайгы түһәрэр объега иккилии камералаах судна сылдьар шлюзтара—1955 с. саас үлэҕэ киллэриллэр. Билигин маннык рабочай аанар баарҕай тутуулары монтажтаһын салайан үлэлэтэр аппараттар механизмнарын олохтоохун, бетону уруу уонна үрдүү ярустарга арматура монтаһын оҥоруу үлэтэ ыытыллар.

СНИМАҺКА: Судно сылдьар алын шлюзун хаас камератын уонсай көрүнэ.

Т. Фиников фотата.
ССТА фотохрониката.

★

БИҺИГИ КАНДИДАТТАРБЫТ

Бастыҥ табаһыт

Табаарыс Дмитриев Михаил Иннокентьевич 1916 с. Дьэлиндэ нэһилиэгэр өдүгэй улууһугар Бүлүү уокуругар биллиҥнитэ өлөнүөк оройуонугар дьаданы эбэҥки кэргэнигэр төрөөбүтэ.

таб. Дмитриев 1934 сылтан 1939 сылга диэри оройуоннааҕы потребительскай обществаҕа булчутунан үлэлээбитэ уонна 1939 сылтан Дьэлиндэ нэһилиэгиниэҕи Сталин аатынан колхозка табаһытынан үлэлиир.

1944 сылтан 1947 сыллаахха дылы таба иитэр бригээдэ бригэдьиринэн үлэлээбитэ уонна 1947 сылтан таба иитэр ферма сэбиэдиссэйинэн үлэлиир.

таб. Дмитриев М. И. таба иитэр ферма сэбиэдиссэйинэн үлэлээбитин тухары кини салайар фермата оройуон үрдүнэн бастыҥ үлэлээх ферма буоларын бэйэтин кыһамныылаах үлэтинэн ситистэ. Ол курдук Дмитриев салайар фермата 1954 сылга таба иитиитин сыллааҕы государственнай былаанын 104,2 бырыһ. толордо, ол иһигэр тыһы таба 101,1 бырыһ., тугуту иитиигэ 106,7 бырыһыан.

таб. Дмитриев салайар алта таба иитэр бригээдэлэриттэн үс бригээдэтэ 1955 с. ТХБСВ кыттыыга кандидат буолары ситистилэр.

таб. Дмитриев М.И. табаны иитиигэ уонча сыллаах сыламтата суох үтүө үлэтин Коммунистическай партия уонна Советскай правительство үрдүктүк сыаналыыллар. т. Дмитриев 1954 с. ТХБСВ кыттыылааҕа уонна 1955 с. ТХБСВ кыттарга кандидат.

таб. Дмитриев 1953 сылтан ССКП членэ, кыра үөрэхтээх. Кини «1941-45 с.с. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ үлэҕэ килбиэнин иһин» медалынан наҕараадаламмыта.

Дьэлиндэ нэһилиэгиниэҕи Сталин аатынан колхоз колхозтаахтара бэйэлэрин бастыҥ табаһыттарын, Дмитриев Михаил Иннокентьевичы, үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын быыбарыгар 15 №-дээх Эбэлээхтээҕи быыбардыыр уокуруктан депутатка кандидатынан туруордулар.

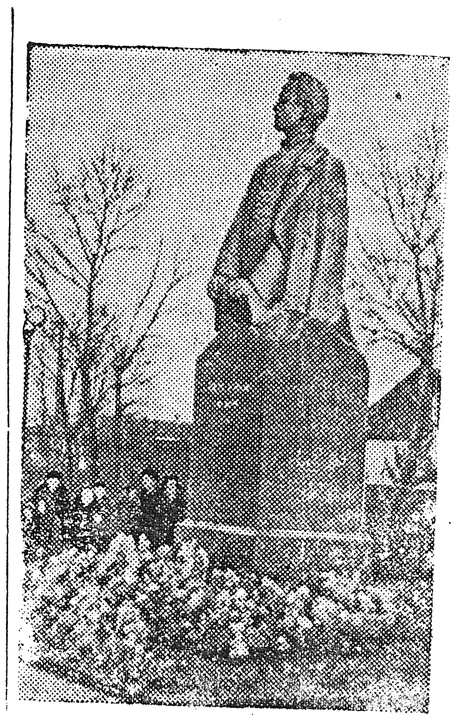

Ульяновскай куоракка Владимир Ильич Ленинҥэ памятник аһылынна. Бу памятникка В. И. Ленин 17 саастааҕар, Симбирскэй куораттан народ дьолун иһин героическай охсуһууга бастаан барбыт кэмэ көрдөрүллэр.

СНИМАККА: Ульяновскай куоракка оҥоһуллубут В. И Ленин саҥа памятнига.

А. Бычков фотата.
ССТА фотохрониката.

Чулуу булчут

Табаарыс Павлов Савва Степанович 1923 сыллаахха Өлөнүөк оройуонугар Өлөнүөк нэһилиэгэр дьаданы булчут эбэҥки кэргэнигэр төрөөбүтэ.

1939 сыллаахха Өлөнүөк нэһилиэгэр тэриллибит кыра үөрэхтээхтэр оскуолаларыгар үөрэнэн бу оскуоланы бүтэрбитэ.

Таб. Павлов С. С. 16 саастааҕыттан тымныы хотугу дойду эрэйдээх климатыгар эриллэн оройуон үрдүнэн биллэр бастыҥ булчут буолан улаатар. Кини булчутунан үлэлээбит 15 сылын устатыгар тапталлаах Ийэ дойдубут валютнай фонда хаҥыырын иһин элбэх кылааннаах түүлээҕи бултаан государствааҕа туттарда.

Таб Павлов С. С. 18 саастааҕар, 1941 сыллаахха ЫБСЛКС членинэн киирбитэ, оттон 1950 сылтан ыла ССКП членэ. Савва Степанович бу сыллар усталарыгар бэйэтин тантыыр идэтин саҥа баай опыттарынан хаҥатар уонна бу үлэҕэ баар кыаҕын барытын сатаныылаахтык туһанар.

Таб. Павлов 1950 с. алтыннны ыйтан булчуттар бригээдэлэрин бригэдьиринэн биллиҥэ диэри үлэлиир. Кини «1941-45 с.с. Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ үлэҕэ килбиэнин иһин» медалынан наҕыр ааламмыта.

таб. Павлов 1953-54 с.с. булт сезонноаҕы былаанын 417, 0 бырыһыан, оттон 1954 с. IV кыбартааллааҕы былаанын 195,0 бырыһыан толордо. «Коммунизм» колхоз бастыҥ булчута Павлов С. С. 1954 с. ТХБСВ кыттыылааҕа.

«Коммунизм» колхоз бастыҥ булчута, Павлов Савва Степанович, үлэһиттэр депутаттарын оройуоннааҕы Советын быыбарыгар 8 №-дээх Талахтаахтааҕы быыбардыыр уокурукка «Коммунизм» колхоз колхозтаахтарын уонтан муннаҕынан депутатка кандидатынан туруорулунна.

Ыарахан ыарыыттан үтүөрдүм

Биһиги төрөөбүт Ийэ дойдубутугар эрэ киһи туһугар кыһамныы туохтааҕар да күндү, сүүнэ бочуоттаах. Доруобуйа харыстабылын үлэһиттэрэ советскай киһи туһугар кыһамныылара күнтэн-күн аайы күүһүрэн иһэр.

Мин ахсыннны 12 күнүгэр эмискэ хааным баран өйбүн сүтэрэн баланыссаҕа киирбитим, ыарыым олус кутталлаах уонна ыарахан этэ.

Ол эрээри врачтар Валентина Смолякова, Надежда Бондаренко кичэйэн, истиҥник эмтээһиннэрин түмүгэр, ити ыарахан ыарыыттан үтүөрэммин уон икки хонук устата эмтэнэн доруобайбар түһэн билиҥин уруккум курдук үлэлиир дьоллоннум.

Оройуоннай баланыысса үлэһиттэрэ инникитин да народ доруобуйатын харыстабылыгар ситиһиилээхтик үлэлиллэригэр баҕарабын.

Н. И. Павлова,
орто оскуола учууталынсата.

Саха АССР Верховнай Советын депутатыгар кандидаты регистрациялааһын

«Саха АССР Верховнай Советыгар быыбар туһунан Баланыаннык» 55 ыстатыйатыгар олоҕуран, Саха АССР Верховнай Советын быыбарыгар 85 №-дээх Өлөнүөктээҕи быыбардыыр уокурук комиссиятынан Саха АССР Верховнай Советын быыбарыгар 85 №-дээх Өлөнүөктээҕи быыбардыыр уокуруктан депутатка кандидатынан таб. **Семенов Василий Семенович** регистрацияланна.

БИЛЛЭРИИ

Мантан инники өттүгэр Кирбэй нэһилиэгэр командировкаҕа тахсар оройуон киниин сулууспалаахтарыгар иитиэннэ бары үлэһиттэргэ дьаамтан таба көлүнэр түбэлтэлэригэр киниэхэ хаарчытын утары төлөөн туран, билиэт ылалларын туһунан иһитиннэриллэр.

Онон аны билиэти ылбатах табаарыстар табаны көлүммэттэрин туһунан биллэриллэр.

„Ленин суола“ колхоз правлениета.

ҮС СЫЛЛААХ ЗООТЕХНИЧЕСКАЙ КУРС ИСТЭЭЧЧИЛЭРИГЭР КӨМӨ

(Салгыыта. Иннин 1954 с. ахсыннны 21 к. 53 №-гэ көр).

МӘЧЧИРӘҤ БИРИЭМЭТИГЭР ТАБАНЫ КӨРҮҮ

Мәччирәҥ бириэмэтигэр табалар сүппэттэрин наадатыгар таба үөрүн иннигэр уонна табаттан өрүү туора сылдьар табаларга муостарыгар эбэтэр дьээкэмтиннэригэр буоталаны баайыллар. Мәччирәҥ сири табатык туһанар уонна табаны үчүгэйдик аһатыыны ситиһэр наадаттан, таба үөрүн сытыаран сынньатыы кэнниттэн убаҕас аһылыктаах мәччирәҥиҥэ, оттон таба үөрүн сытыарыах балтараа чаас иннитэн, элбэх өлгөм аһылыктаах участакка аһатыллыахтаах. Хараалга итиэннэ үлэҕэ сылайан, улаханнык ачыктаабыт табалары тута өлгөм аһылыктаах сирдэргэ аһатыллыахтаах.

Таба үөрүн көһөрүүгэ улахан ойуурдаах, сэпиэрээктэрдээх сирдэринэн үүрүүнү таһаарыллыа суохтаах.

Таба аһаабынын тэрийиигэ саас, күһүн уонна кыһын табаҕа туулу кэмнээн биэрии бипир улахан суолтаны ылар. Табаны кыһыҥҥы мәччитии ойуур сиргэ ыытыллыахтаах. Кыһыҥҥы мәччирәҥ сир үчүгэй лабыкталаах уонна хаар анныгар күөх сытар оттордоох спиҥэ суох сир буолуохтаах. Табаны мәччитэр сир хаара 60-70 сан-тан халыҥа суох, хомурах тохтооботох сирэ талыллыахтаах. Кыһын маҥнайгы аҥарыгар таба үөрүн намыһах сирдэргэ тутуллуохтаах, оттон кыһын иккис аҥарыгар үрдүк аһаҕас соҕус сирдэргэ аһатыллыахтаах. Итиннык сирдэргэ саас хаара чараас буолар, онон табалар аһыылларыгар чэпчэки. Кыһыҥҥы мәччитиҥэ табаны туруорар сири үчүгэйдик бэрибиэркэлээн булуллуохтаах, сиилээх, халыҥ хаардаах куһаҕан аһылыктаах сир кыһыҥҥы мәччитиҥэ быһаарыллыбыт буоллаҕына мәччирәҥ сирин саҥалыы булуллуохтаах. Улахан сиилээх сылларга таба үөрүн кыра-кыра бөлөхтөргө араран тутуллуохтаах, сөптөөх бириэмэтигэр сиитэ суох сирдэргэ көһөрүллүөхтээх, бипир эмэ таба атын сиргэ барбыт буоллаҕына, түргэнник булар дьаһалы ылыллыахтаах. Таба үөрүн буурҕа күннэргэ үүрүү көҥүлэммэт. Кыстык сиртэн көһүүгэ бостууктар таба хаһыытын үчүгэйдик бэрибиэркэлээн баран көһүөхтээхтэр, сүтүк таба хаалыытын таһаарыа суохтаахтар.

СААСКЫ МӘЧЧИТИИ УОННА СААСКЫ ТӨРӨТҮҮ ХАМПААННЬАТЫН АТААРЫЫ

Таба төрөтүүтүн атаарыыга ийэ табалар аһыылларыгар уонна тугуттарын иитэллэригэр мәччирәҥ сир саамай үчүгэй аһылыктаах буолуута ситиһиллиэхтээх. Табаны төрөтөр сир үрдүк соҕус күн үчүгэйдик көрөр, хаара эрдэ уулар, сирэ сотору куурар, элбэх лабыкталаах уонна күөх аһылыктаах сир буолуохтаах. Төрөтөр сир улахан үрэхтэр тастарыгар буолуо суохтаах, итиннык сирдэргэ төрөтүүнү ыыттахха сааскы көһүүгэ үрэхтэри туораһыҥҥа тугуттар тымныйан ыалдьан өлүөхтэрин сөп. Табалар төрүөхтэрин иннинээҕи ыйдарга тыһы табалары аһатыы ордук сэрэхтээхтик ыытыллыахтаах. Күнүгэ 10-15 км. ордук сиргэ көһүү таһаарыллыа суохтаах. Халыҥ хаардаах сиринэн көһүүнү ыытар буоллахха, таба үөрүн иннигэр сыарҕалаах табаларынан суолу солотуллуохтаах. Төрөтүү саҕаланыан биир ыйы иннитэн ийэ табалартан аасыт сыллаах төрүөхтэр (муойкаалар) бары араарыллыахтаахтар. Араарыллыбыт табалар (буурдар, кытарах табалар) төрөтүү бүттэҕинэ биирдэ холбонуллаллар. Төрөтүү бириэмэтигэр саамай үчүгэй бостууктар сыһыарыллыахтаахтар, бостууктар соруктарынан: таба үөрүн биргэ тутуу, саҥа төрөөбүт тугуттары адьырҕа кыыллартан харыстааһын, тугуттар сытар сирдэрэ кураанах буолуутун ситиһии, тугуттар тото үчүгэйдик аһыыр буолууларын тэрийии курдук эпиэттээх үлэлэр туруоруллаллар.

Таба төрөөһүнүгэр тахсар кучүмэҕэйдэргэ ветеринардар эбэтэр кинилэр суох түбэлтэлэригэр опыттаах бостууктар көмө оҥорор эбээһинэстээхтэр. Оҕолорун быраҕар ийэ табалар баар буоллахтарына кинилэри тутан баайыллыахтаах. Оттон олох үүтэ суох таба оҕотун уонна тугут ийэтэ өлбүт эбэтэр сүппүт буоллаҕына, тугуту атын оҕото өлбүт табаҕа тилийиллэр. Атын табаҕа тилийиигэ тугуту туустаах уу суурадаһыныгар сотуллар, ол иннитэн төрөтүү бириэмэтигэр бостуук сиэбигэр куруутун туустаах уу сууралыбытын бытыылкаҕа кутан илдьэ сылдьыахтаах.

Төрүүр таба хаһан даҕаны киһитэ суох буолуо суохтаах. Тугуту олус сэрэхтээхтик имнэниллиэхтээх. Таба үөрүн мәччитии күн төһө ыраатыттан тутулуктанар. Ыраас күннэргэ кураан сирдэринэн, былыттаах хараҥа күннэргэ мас хаххалаах намыһах сирдэринэн ыытыллыахтаах. Төрөтүү бириэмэтигэр табаһыт ыттар баайыыга туруохтаахтар.

(Салгыытын кэнниэки бэчээттэннэ).

Редактор М. Л. БАИШЕВ.

РЕДАКЦИЯ ААДЫРЫҺА: Саха АССР, Өлөнүөк бөһүөлэгэ. Редакцияҕа киирэр сурук төттөрү бэриллибэт.

Саха аһын № 63. Өлөнүөк оройуоннааҕы типографията. Тахсар ахсаана 400 экз. МЛ –00617